

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00023 Valtioneuvosto

kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO ASETUSLUONNOKSEEN LANNOITEVALMISTELAISTA

Viherympäristöliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua lannoitevalmistelain asetusluonnokseen ja toteaa kantanaan lannoitevalmisteita koskevan asetuksen luonnoksen (VN/6234/2023) osalta seuraavaa:

Yleisesti asetus yksinkertaistaa jossain määrin sääntelyä ja kohdentaa sitä aiempaa paremmin. Käsitellyn jätevesilietteen kierrätyksen osalta on toivottavaa, että elintarvike-, ympäristö-, ja muu turvallisuus, kiertotalouden ja yhteiskunnan välttämättömien toimintojen ylläpitämisen tavoitteet pidetään kautta linjan mielessä siten, että sääntely on tarkoitusta vastaavaa. Mikäli käsitellyn jätevesilietteen hyödyntäminen aiheuttaa kokonaistaloudellisesti katsottuna enemmän kustannuksia kuin hyötyä, on vaarana sen jääminen hyödyntämättä.

Liite 1, lannoitevalmisteiden tuoteluokat

Tuoteluokka 4, kasvualustat:

Haitta-aineiden enimmäispitoisuudet ovat alentuneet selvästi, mikä on monen haitta-aineen osalta aiheellista. Jätevesilietetuotteissa kuparin ja sinkin uudet raja-arvot tuottavat hankaluuksia lietteen hyödyntämiselle. Kuparia on edelleen runsaasti vesijohtoverkoston rakenteissa, vaikka sen käyttö vähenee, ja sinkkiä päätyy jätevesiin mm. metallirakenteiden sinkityksistä; käsiteltyjen lietetuotteiden kupari- ja sinkkipitoisuudet voivat toistaiseksi olla vuodenajasta ja erästä riippuen esitetyjä raja-arvoja korkeammat. Esitetyt raja-arvot ovat lisäksi selvästi EU-asetuksen vastaavia (200 ja 500 mg/kg ka.) tiukemmat. Esitämme kuparin raja-arvoa nostettavaksi 150 mg/kg ka ja sinkin 300 mg/kg ka, mikä mahdollistaisi jätevesilietepohjaisten tuotteiden laajemman hyödyntämisen viherrakentamisen kasvualustoissa.

Lyijylle on esitetty enimmäispitoisuudeksi 50 mg/kg ka. Kaupungeissa rakennetaan enenevässä määrin olevan kaupunkirakenteen sisään, missä maa-aineksessa on polttoaineiden lisäaineista peräisin olevaa lyijyä. Se kertyy erityisesti maan pintaosiin, mutta kulkeutuu huonosti kasveihin. Lyijyn esitetyn enimmäispitoisuuden ylittyminen kaupunkialueiden ja liikenneväylien varsien pintamaissa ei ole harvinaista. Enimmäispitoisuus tulisi estämään erityisesti taajamissa ja liikenneväylien ympäristöissä pintamaan hyödyntämistä kasvualustan raaka-aineena siltä osin, kun kasvualustan valmistus on lannoitelain alaista. EU-asetuksessa lyijyn enimmäispitoisuus on korkeampi, 120 mg/kg ka. Näistä syistä esitämme, että lyijyn enimmäispitoisuutta (mahdollisesti erikseen viherrakentamisen osalta) korotettaisiin arvoon 100 mg/kg ka.

Liite 2, lannoitevalmisteiden ainesosaluokat

Ainesosaluokka 3, komposti:

Kompostin syötemateriaalin ja kompostointilisäaineen määrittely ja erottelun tarpeellisuus jää epäselväksi, erityisesti koska molempien tulee sisältyä ainesosaluetteloon.

Epäpuhtauksien enimmäismäärää koskevassa asetuksen kohdassa käytetään käsitettä makroskooppinen epäpuhtaus. Koska samassa yhteydessä annetaan kokomäärittely yli 2 mm, on sana makroskooppinen turha ja vaikeaselkoinen.

Ainesosaluokka 9, pyrolyysihili:

Pidämme positiivisena sitä, että pyrolyysihilen raaka-ainevalikoima laajenee tämän asetuksen myötä. 650 celsiusasteen prosessilämpötilan vaatimus jätevesilietteilteille on muuta raaka-ainetta huomattavasti korkeampi, vähentää prosessin hiilisaantoa ja lisää energiankäyttöä parantamatta prosessin lopputulosta oleellisesti. Esitämme lämpötilavaatimukseksi 500 celsiusastetta.

Taavi Forssell

Toiminnanjohtaja

Viherympäristöliitto ry